

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Církevní základní škola

Školská 349, 272 01 Kladno

Identifikátor školy: 600 001 199

Zřizovatel: Arcibiskupství pražské, Hradčanské náměstí 16, 119 02 Praha 1

Školský úřad Kladno, K Nemocnici 2007, 272 01 Kladno

Termín konání orientační inspekce: 18. až 20. října 1999

Čj.	022 373/99-5080
Signatura	ob3ct402

ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Jedná se o úplnou základní školu. Devět tříd navštěvuje celkem 136 žáků. Součástí školy je školní družina se dvěma odděleními. Škola je dislokována ve dvou odloučených, vzájemně dosti vzdálených pracovištích. První stupeň má vlastní samostatnou budovu, druhý stupeň je umístěn v samostatném patře rozsáhlého objektu, využívaného dalšími organizacemi. Jakožto církevní organizace pracuje škola v podmínkách právní subjektivity.

Na prvním stupni je deklarován vzdělávací program Obecná škola, schválený MŠMT pod č.j. 120 35/97-20, na druhém stupni program Základní škola, č.j. 16 847/96-2.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Fyzika

Hospitováno bylo ve dvou hodinách u dvou vyučujících.

Materiální podmínky pro výuku předmětu jsou zatím velmi skrovné a v podstatě neumožňují zařazovat v potřebné míře frontální žakovské experimenty, práce ve skupinkách a prvky činnostního učení, což je v rozporu se specifickými cíli předmětu v deklarovaném vzdělávacím programu. Personální podmínky výuky lze označit jako dobré. Učební plán a osnovy předmětu jsou dodržovány. Metody práce v hodinách spočívaly především v opakování formou řízeného rozhovoru, procvičení starší látky pomocí frontálně řešených výpočetních příkladů a výkladu s případnou demonstrační ukázkou. Žáci většinou setrvali v roli pozorovatele. Motivování byli převážně jen pokyny učitele. Z hlediska výsledků výuky splnily hodiny své cíle. Při opakování projevila většina dotazovaných žáků průměrné znalosti látky. V jedné hodině byla pozorována přiměřená klasifikace zkoušeného žáka, v druhé hodině psali žáci krátký test určený pro pozdější klasifikaci. Atmosféra v obou třídách byla bez stresujících podnětů, komunikace mezi vyučujícími a žáky byla na velmi dobré úrovni.

Vzhledem k termínu inspekce nebylo možno zjistit plnění doporučených laboratorních prací. Podle předložených zápisů byly v loňském školním roce vybrané laboratorní úlohy plněny.

Podle sledovaných hodin a předložených tematických plánů jsou plánování a příprava výuky hodnoceny jako dobré, s velmi omezenou možností volit v běžných hodinách činnostní formy práce. Materiální podmínky mají citelné nedostatky, personální podmínky jsou na průměrné úrovni. Metody a formy práce vykazují slabá místa. Motivace žáků a hodnocení v hodinách měly průměrnou úroveň, komunikace byla hodnocena jako velmi dobrá. Jako dobré se jevíly výsledky výuky.

Výuka fyziky je na průměrné úrovni, s nedostatky v oblasti jejího materiálního zabezpečení.

Přírodopis, přírodověda, chemie, seminář z přírodovědných předmětů

Přírodopis, seminář a chemii vyučuje zkušená učitelka s plnou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Časové dotace pro předměty jsou v souladu s učebním plánem. Seminář z přírodovědných předmětů nemá charakter volitelnosti, pro celou třídu je hodina povinná. Prostorové i materiální podmínky k výuce jsou vyhovující. Výuka probíhá v samostatné učebně. Chybí zde rozvod vody a plynu, laboratorní vybavení je však velmi dobré; k dispozici je dostatek mikroskopů, žakovských souprav, skla i chemikálií, průběžně se dokupují moderní trojrozměrné pomůcky a obrazy. Výuka přírodopisu probíhá podle učebních osnov

s ekologickým zaměřením a k tomu příslušných učebnic, výuka chemie podle zvoleného učebního programu a kvalitních učebnic. Vyučující zpracovala tematické plány učiva.

Hospitováno bylo v pěti hodinách.

Tři z těchto hodin byly ovlivněny výjimečnou situací; učitelka se vrátila po týdenní absenci ze školního zahraničního zájezdu. V době její nepřítomnosti se žáci učili především formou samostudia podle učebnice. Vyučující proto upřednostňovala opakovací a shrnující typ hodin. Pojetí výuky mělo tradiční nedostatky. Proces učení, včetně opakování, byl založen na pasivní roli žáka, na frontálnosti. V přírodopisu i v chemii je žákům předkládáno velké množství odborných informací, které při neproduktivních metodách výuky nedokáží utřídit a rychle je zapomínají. Tím se nevytvářejí základy pro systémové myšlení. Vyvozování souvislostí a ekologických vztahů je povrchní. Zjevným nedostatkem bylo nedostatečně upevněné chemické názvosloví v devátém ročníku. Při psaní jednoduchých vzorců se žáci dopouštěli mnoha chyb; ani jediný žák ze třídy nedokázal samostatně doplnit zadanou rovnici průměrné náročnosti. Požadavky na žáky nejsou dostatečně diferencované, speciální výukové metody a ohledy na specifické poruchy učení a chování žáků nebyly zjištěny; v individuálních případech chyběla i vyšší míra pedagogické empatie. Při všech hodinách byli žáci ukázněni, snažili se vyhovět požadavkům, dodržovali pravidla. Komunikační prostor učitelky výrazně dominoval nad prostorem žáků. Svoji autoritu učitelka posiluje klasifikováním žáků. Vyučující usiluje o výchovnou důslednost, od žáků vyžaduje učební výkony, zodpovědnou domácí přípravu, ale ve vlastní didaktické a metodické práci prokázala rezervy. Laboratorní práce jsou plněny, úroveň zápisů je průměrná.

V přírodovědném semináři bylo naopak učení založeno na samostatné práci žáků ve skupinách, pracovalo se s přírodním materiálem, byl zde dostatečný prostor k vlastnímu prožívání. Hodina byla organizačně i materiálně velmi důkladně a zodpovědně připravena. Činnost dětí zjevně zaujala, atmosféra hodiny byla čínorodá a pracovní. K pozitivní motivaci žáků přispívala častá pochvala.

Hodinu přírodovědy v pátém ročníku vyučovala učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti. Obsah výuky vycházel z učebnice přírodovědy pro první stupeň s ekologickým zaměřením. Rozsah a pojetí učiva neodpovídá učebnímu programu Obecná škola. V podmínkách tohoto programu lze uvedené učivo jen obtížně aplikovat. Vlastní výuka byla založena na dominantní roli učitele a převážně pasivním učením dětí. Z didaktického hlediska zde byla řada nedostatků, které jsou typické pro jednotvárné a verbálně pojímané hodiny. Hlavním pozitivem jsou osobní a přátelské vztahy mezi učitelkou a dětmi, které mají výrazně motivační vliv.

V plánování a přípravě výuky byly zaznamenány nedostatky. Materiální podmínky pro výuku chemie jsou dobré, pro ostatní předměty vyhovující. Personální zabezpečení výuky chemie, přírodopisu a přírodovědného semináře je velmi dobré, u přírodovědy v páté třídě pouze vyhovující. Metody a formy práce měly vesměs průměrnou úroveň. Motivace i komunikace se podle hodin různí, celkové hodnocení je průměrné. Z hlediska výsledků výuky lze hodiny označit za průměrné.

Souhrnně je výuka ve zhlédnutých hodinách hodnocena jako průměrná.

Výtvarná výchova

Ve všech třídách se výtvarné výchově vyučuje bez odborné způsobilosti, škole chybí učitel s výtvarným zaměřením. Předmět je ve většině ročníků dotován dvěma hodinami, vyučuje se vždy v bloku. Specializovaná učebna chybí, spotřební materiál si zajišťují žáci. Vzhledem k časovému rozvrhu orientační inspekce a odloučenosti školních budov byly hospitovány

pouze dvě hodiny výtvarné výchovy ve dvou třídách.

Hodina v šestém ročníku splňovala specifické cíle předmětu jen velmi málo. Učitelka pracuje převážně na prvním stupni, výuka v šestém ročníku jí přináší organizační problémy. Pro školní rok má vypracován plán práce obsahující soupis výtvarných činností, kterými chce své žáky zaujmout. Plán postrádá návaznost na učební osnovy, vyučující nemá jasně stanovené učební cíle. Žákům chybí odborné vedení. Organizace hodiny byla jednoduchá, založená převážně jen na individuální samostatné práci dětí. Výtvarné téma pro kolorovanou kresbu nebylo didakticky dobře využito, nedostatky se promítly v nízké úrovni výtvarných projevů žáků. Za nevyhovující je nutné označit výuku stavebních slohů a výtvarného umění v sedmém týdnu školního roku, kdy si žáci zapisovali dlouhý souvislý text do samostatného sešitu. Hodina v pátém ročníku u těžké učitelky měla zcela jiný charakter. Vlastní výtvarné práci bezprostředně předcházela vycházka. Děti se vrátily plné dojmů z parku, motivovány krásou podzimní přírody. S jasnou představou a se zaujetím se potom žáci věnovali vlastní tvorbě. Míchání barev při technice akvarelu nedělalo většině problémy. Výsledky práce byly adekvátní jejich věku, hodina byla efektivní. Sledovaná výuka v šestém ročníku je hodnocena pouze jako vyhovující, v pátém ročníku jako velmi dobrá.

Personální a materiální podmínky pro výuku výtvarné výchovy jsou pouze vyhovující, zhlédnuté metody a formy práce jsou celkově hodnoceny jako průměrné. Plánování výuky vykazuje citelné nedostatky. Motivace byla v jedné hodině vynikající, ve druhé pouze průměrná. Komunikace měla velmi dobrou úroveň.

Celkově je výuka ve zhlédnutých hodinách hodnocena jako průměrná.

Rodinná výchova

Rodinné výchově vyučují ve škole celkem tři učitelky, které mají požadovanou pedagogickou způsobilost pro výuku na základní škole. Učitel s odborností pro rodinnou výchovu ve sboru není. Vyučující plánují učivo v souladu s osnovami předmětu.

Hospitováno bylo ve dvou hodinách u dvou různých vyučujících. Tématem hodiny v osmé třídě byl rozvoj osobnosti. Ve výuce převažoval řízený rozhovor. Žáci bez zábran komunikovali, projevovali ochotu ke spolupráci, s vyučující mají dobré vztahy. Některé otázky a podněty byly nevhodně formulovány a mnozí žáci je pocíťovali jako indiskrétní. Také diktovaný test, kterým si žáci měli ověřit svůj osobnostní typ, nebyl vhodně upraven pro jejich životní zkušenosti a nesplnil očekávaný efekt. Hodina byla hodnocena jako dobrá, s negativy a pozitivy v rovnováze. Hodina v šesté třídě byla organizačně i metodicky dobře připravena. Zařazeno bylo několik her a skupinových aktivit. Všechny aktivity žáků se však odehrávaly pouze pomocí představ a evokací jejich zkušeností. Činnosti nebyly podpořeny materiálním vybavením. Ve škole dosud není zřízena sbírka pro předmět, kde by byly k dispozici pomůcky vhodné pro plánovaná témata z učiva všech ročníků. Podle uvážení lze použít některé pomůcky z ostatního vybavení školy. Během hodiny učitelka využívala průběžného pozitivního hodnocení a kladné motivace žáků. Žáci ochotně spolupracovali a o dění ve třídě projevovali stálý zájem. Atmosféra byla pracovní, komunikace velmi pěkná. Hodina představovala pro žáky přínos v oblasti poznávací i citové.

Plánování výuky je hodnoceno jako velmi dobré, personální zajištění jako dobré. Materiální podmínky jsou pouze vyhovující. Organizace zhlédnutých hodin měla průměrnou úroveň. Motivace i komunikace v hodině byly velmi dobré, výsledky výuky průměrné.

Celkově je pozorovaná výuka včetně jejích podmínek hodnocena jako průměrná.

Matematika

Na prvním stupni vyučují matematice třídní učitelky bez odborné i pedagogické způsobilosti. Výuka na druhém stupni je zajištěna kvalifikovaně. S výjimkou osmé třídy, kde je týdenní časová dotace předmětu o 1 hodinu vyšší, odpovídá počet hodin realizovaným učebním plánům. Předmět cvičení z matematiky zavedený v deváté třídě nemá charakter volitelnosti, pro celou třídu je hodina jednotně povinná. Prostorové a materiální i psychohygienické podmínky pro výuku předmětu jsou průměrné.

Hospitováno bylo ve třech hodinách prvního a ve třech hodinách druhého stupně.

Organizace a metody výuky na prvním stupni spočívaly převážně v klasické frontální práci s procvičením a shrnutím učiva v závěru hodin. Důraz byl kladen na rychlé pamětní počítání při procvičování základních početních operací. Pozitivní bylo uplatňování dílčí diferenciace nároků, individuálního přístupu a relaxačních prvků. Učitelky se snažily žáky povzbuzovat a kladně motivovat. Ve všech hodinách byla patrná příznivá pracovní atmosféra a přátelské vztahy mezi vyučujícími a žáky. Specifické cíle Obecné školy (motivace, aktivizace a prožitkové formy práce) však byly naplňovány jen zčásti. Ve třetí třídě se místy negativně projevoval autoritativní přístup vyučující k žákům. Písemný projev v sešitech je nejlepší v páté třídě, v ostatních třídách má běžnou, průměrnou úroveň. Dohodnutá pravidla komunikace i jednání jsou oběma stranami respektována. Z hlediska výsledků učení splnily zhlédnuté hodiny vytčené cíle.

Sledované hodiny na druhém stupni byly dobře připraveny, stavbu i průběh měly pouze tradiční, převažovaly frontální formy práce. V žádné z hospitovaných hodin nebyly řešeny problémové příklady a úkoly. Učitelky dokázaly učivo prezentovat názorně, srozumitelně a systematicky, s důrazem na používání matematické terminologie. Malá míra motivace však nepodporovala aktivitu a tvořivost žáků. Pro úvahy, samostatnou práci i procvičování nově nabytých znalostí dostávali žáci prostor jen ojediněle, samostatná práce diferenciovaná vzhledem k jejich schopnostem zadávána nebyla. Projevila se i nižší úroveň jejich grafických dovedností při rýsování. Úprava v sešitech je dobrá, frekvence průběžné klasifikace v žákovských knížkách postačuje. Dohodnutá pravidla komunikace, spolupráce a vzájemné tolerance byla všemi akceptována.

Personální zajištění výuky je na prvním stupni hodnoceno pouze jako vyhovující, na druhém jako velmi dobré. Materiální podmínky jsou průměrné. V učebním plánu předmětu se vyskytly nedostatky. Užití metody a formy práce měly tradiční průměrnou úroveň. Komunikace v hodinách byla velmi dobrá, motivace na průměrné úrovni. Výsledky výuky lze hodnotit jako dobré.

Podle sledovaných hodin jsou ve výuce matematiky negativa a pozitiva v rovnováze.

Praktické činnosti

Vzhledem k podmínkám školy (absence školní dílny a omezené možnosti pro pěstitelské práce - vyučují se jen v šesté třídě) je výuka předmětu v sedmé, osmé a deváté třídě zaměřena na informatiku, k níž mají oba vyučující pedagogickou a jeden z nich i odbornou způsobilost. Materiální zajištění je velmi dobré. Samostatná učebna je vybavena osmi PC; ve čtyřech je instalován systém Windows a MS Office, na čtyřech starších je k dispozici pouze software 602 a výukové programy pro řadu předmětů. Z uvedených podmínek a počtu cca 12 žáků ve skupinách vychází i organizace výuky. Ve dvouhodinových blocích se žáci střídají u obou druhů počítačů - jednu hodinu plní úkoly samostatné tematické práce, po vystřídání si pomocí výukových programů procvičují a upevňují učivo matematiky, fyziky, zeměpisu aj.

Efektivní dvouhodinový blok zkušené vyučující byl dobře připraven a promyšlen, metody

a formy práce plně respektovaly individuální schopnosti a dovednosti žáků. Jejich práce byla průběžně sledována a hodnocena. Pozitivem jsou příznivé vzájemné vztahy, kázeň žáků a tvůrčí pracovní atmosféra.

Podmínky pro výuku praktických činností jsou na škole omezené. Podmínky pro výuku informatiky jsou dobré.

Zhlédnutá výuka informatiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Náboženství

Předmět je na škole vyučován ve všech třídách a je vykazován jako nepovinný. Na prvním stupni jsou hodiny běžně zařazeny do dopoledního rozvrhu, výuky se zúčastňují všichni žáci. Jedenkrát měsíčně se koná školní mše svatá v blízkém kostele. Výuka je příležitostně podporována dalšími akcemi duchovního významu. Na druhém stupni je v sedmém ročníku vytvořena alternativa pro žáky, kteří na výuku náboženství již nereflktují - navštěvují hodiny etické výchovy. Doklad o rozhodnutí zřizovatele o způsobu zavedení výuky náboženství do učebního plánu církevní školy nebyl předložen a podle sdělení ředitelky i zřizovatele nebyl ani písemně vydán. Přihlášky dětí k výuce náboženství nebyly rovněž k dispozici.

Žáci jsou z předmětu běžně hodnoceni a známkováni. V poslední výroční klasifikaci jsou již všichni hodnoceni stupněm výborný; podle hodnocení v katalogových listech je zřejmé, že škola si již uvědomuje význam pozitivní motivace i specifikum a poslání předmětu. V průběžné klasifikaci v žákovských knížkách byly ale zjištěny i špatné a nedostatečné známky u starších žáků. Ačkoliv se jednalo pouze o několik případů, negativní vliv hodnocení byl evidentní. Výuka je odborně zajištěna dvěma katechety, k dispozici jsou sady učebnic.

Hospitováno bylo v první a čtvrté třídě. Zjištění byla velmi pozitivní. Hlavním přínosem je vedení dětí ke sdělování svých pocitů, emocí, poznatků i postojů a nácvik kultivované komunikace. Obě hodiny byly velmi dobře připraveny. V komunikačním kruhu se děti učily nejen mluvit, ale také naslouchat a dodržovat pravidla. Vlídnu důsledností byly vedeny k uvědomování si sebe sama a k osobní zodpovědnosti za vlastní jednání. Osvojování theologických poznatků a postojů probíhalo velmi nenásilně. Hodiny měly značný výchovný přínos a pozitivní účinek na žáky.

Výuka náboženství byla na základě pozorovaných hodin hodnocena jako velmi dobrá.

Český jazyk

Český jazyk na prvním stupni vyučují třídní učitelky, které nemají příslušnou odbornou ani pedagogickou způsobilost. Výuka na druhém stupni je zajištěna učitelkou s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Vyučující mají sestaveny tematické plány, jejich zpracování je spíše formální. V deváté třídě je s jednohodinovou dotací zařazen volitelný předmět cvičení z českého jazyka.

Hospitováno bylo ve třech hodinách. Výuka probíhala v kmenových třídách, pouze dělená hodina čtvrté třídy se uskutečnila v prostorách školní družiny. Probírané učivo bylo v souladu s osnovami. Využívány jsou především učebnice, pracovní sešity a doplňující učební texty.

V jedné hodině byly zařazeny vstupní i průběžné motivační metody. Vyučovací jednotka byla založena na činnostních formách učení. Žáci měli možnost pracovat ve skupinách, ale i samostatně. Měli prostor pro rozvíjení komunikativních dovedností. Byli vedeni k sebehodnocení a hodnocení ostatních, dokázali pracovat s chybou. S chutí se zapojovali do výuky, prokazovali velmi dobré dovednosti a znalosti. V dalších hodinách převládal frontální způsob výuky. Hodiny byly zaměřeny na opakování a procvičování učiva. Nebyl dán prostor

pro aktivní učení. Chybělo závěrečné hodnocení. Ve všech hodinách byli žáci vedeni k aplikaci učiva, jejich výkony byly průběžně hodnoceny. Pozitivním zjištěním je uplatňování individuálního přístupu vyučujících k žákům při samostatné práci. Ojedinele byly využívány mezipředmětové vazby. Komunikace a vztahy mezi vyučujícími a žáky v hospitovaných hodinách byly na velmi dobré úrovni.

Plánování, příprava a organizace výuky mají průměrnou úroveň. Personální podmínky výuky předmětu vykazují výrazné nedostatky. Ve využívání forem a metod výuky jsou negativa a pozitiva v rovnováze. Materiální podmínky jsou dobré. Motivace má citelně slabá místa, hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako dobré.

Celkově má výuka českého jazyka průměrnou úroveň.

Občanská výchova, dějepis

Časová dotace občanské výchovy a dějepisu je v souladu s příslušnými učebními plány. Vyučující mají zpracované tematické plány, které vykazují dílčí nedostatky. Oba předměty jsou zajišťovány vyučujícími bez stanovené odborné způsobilosti. Škola nemá odbornou pracovní pro vyučování těchto předmětů. Všichni žáci mají k dispozici učebnice.

Bylo hospitováno ve třech hodinách občanské výchovy a v jedné hodině dějepisu.

Velmi dobrá hodina občanské výchovy byla dynamická, měla bohatý obsah. Učitelka žáky na začátku i v průběhu hodiny vhodně motivovala. Nové učivo bylo vyvozováno za aktivní spoluúčasti žáků. Uplatnila se samostatná práce, skupinové činnosti a situační hra. Žáci využívali poznatků z praktického života. Dokázali zhodnotit výkony své i ostatních. Kladným zjištěním byly otevřené vztahy mezi učitelkou a žáky. Dvě další hodiny občanské výchovy preferovaly výklad a řízený rozhovor. Motivační funkci plnilo zařazení testů. Stavba jedné vyučovací jednotky měla citelné nedostatky - velký časový úsek zabíraly písemné projevy (dva písemné testy, diktovaný zápis nového učiva), nebyly zařazeny relaxační prvky.

Ve dvou z uvedených hodin měli žáci dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů. Jejich komunikativní dovednosti byly na rozdílné úrovni, převažovaly stručné nebo jednoslovné odpovědi. Při hodině dějepisu bylo nové učivo prezentováno především formou výkladu, který byl přerušován zápisem do sešitu (diktováno vyučujícím). Žáci se pouze pasivně seznamovali s novými poznatky. Kladně lze hodnotit začlenění krátké soutěže, která žáky velmi dobře aktivizovala. Zařazení práce s učebnicí nebylo efektivní, neboť činnost žáků spočívala jen v tichém přečtení textu týkajícího se probírané látky. Učitel si neověřil, jak žáci novému učivu porozuměli.

Ve všech vyučovacích jednotkách byly výkony žáků hodnoceny objektivně. Ve dvou hodinách nebylo dostatečně využito rozmanitých vyučovacích metod a prvků aktivního učení. Namátkovou kontrolou sešitů byly v zápisech zjištěny neopravené pravopisné chyby. V závěru hodin bylo většinou provedeno zhodnocení výkonů ve třídě, ale shrnutí učiva bylo ve třech případech opomenuto.

Plánování a příprava výuky občanské výchovy a dějepisu mají průměrnou úroveň. Personální podmínky jsou ještě vyhovující. Materiální podmínky a organizace výuky jsou průměrné. V oblasti forem práce a užitých metod výuky se objevují slabá místa, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou na průměrné úrovni.

Celkově je výuka občanské výchovy a dějepisu ve zhlédnutých hodinách hodnocena jako průměrná.

Anglický jazyk

Hospitováno bylo ve třech hodinách u tří vyučujících. Z toho v jedné hodině se jednalo o výuku v rámci volitelného předmětu v deváté třídě.

Materiální podmínky pro výuku předmětu jsou na běžné, průměrné úrovni. Anglickému jazyku vyučují ve škole celkem tři učitelé bez odborné způsobilosti pro základní školy. Jedna vyučující absolvovala maturitní zkoušku z anglického jazyka, dva vyučující vykonali státní zkoušku.

Z hlediska plánování jsou mezi vyučujícími podstatné rozdíly.

Vyučující, která vyučuje jazyk ve spojené skupině žáků sedmé a osmé třídy a v letošním roce s výukou jazyka ve škole začíná, teprve zpracovává tematické plány. Při zhlédnuté hodině nebylo činito rozdílu mezi žáky sedmé a osmé třídy, se všemi žáky bylo probíráno a procvičováno totéž učivo. Ve čtvrtém ročníku je naopak třída rozdělena do dvou skupin, učitelka dobře plánuje a organizuje práci pro různě pokročilé žáky. Vyučující volitelného předmětu anglický jazyk v deváté třídě měl hodinu velmi dobře připravenou, uplatňoval individuální přístup, žáci s přehledem pracovali, aniž by přecházeli do mateřského jazyka. Jak bylo pozorováno a zjištěno rozhovorem s žáky, tato hodina začíná často později, než stanoví rozvrh, a při dodržení její délky odcházejí žáci z vyučování nepravidelně. Příčinou je vzdálenost odloučených pracovišť, s čímž rozvrh hodin nepočítá.

Metody a formy výuky spočívaly v jedné hodině ve frontální práci s učebnicí a texty, v dalších dvou hodinách byly voleny pestré metody samostatných i skupinových prací žáků, zařazeny byly hry i písně, pozorován byl individuální přístup. U mladších žáků uplatnila učitelka relaxační chvílky. Vyučující vesměs užívali pozitivní motivaci, průběžně povzbuzovali žáky kladným hodnocením. Ve všech hodinách žáci akceptovali dohodnutá pravidla, dobře komunikovali, atmosféra ve třídách byla příjemná. Verbální projev vyučujících byl na dobré úrovni. Hodiny splnily výukové cíle, žáci prokazovali průběžně pochopení probrané látky.

Plánování a příprava výuky jsou v průměru hodnoceny jako vyhovující, s některými nedostatky. Personální podmínky jsou dobré, materiální podmínky na průměrné úrovni. Metody a formy výuky ve zhlédnutých hodinách byly hodnoceny jako dobré až velmi dobré. Motivace byla na dobré úrovni, stejně jako komunikace. Výsledky výuky jsou hodnoceny jako dobré.

Celkově je výuka anglického jazyka vzhledem ke zhlédnutým hodinám hodnocena stupněm dobrý.

Hudební výchova

Na druhém stupni školy vyučují hudební výchově celkem dvě vyučující. Obě jsou bez odborné i pedagogické kvalifikace. Při výuce využívají svých znalostí hry na hudební nástroje. Jedna vyučující vede zájmový kroužek sborového zpěvu. Materiální podmínky pro výuku předmětu jsou skromné. Na hodiny hudební výchovy přecházejí žáci druhého stupně do vzdálené budovy odloučeného pracoviště, kde jsou k dispozici učebny s klavírem.

Zhlédnuty byly dvě hodiny u vyučující, která vyučuje předmětu ve třech třídách druhého stupně. Těžisko práce ve sledovaných hodinách spočívalo v procvičení znalostí z hudební teorie, v zařazení žakovského referátu na biografické téma a ve zpěvu nacvičených písní. Zařazena byla také rytmická cvičení. Vyučující plánují učivo v tematických plánech. Učivo odpovídá osnovám předmětu. Formy a metody práce ve zhlédnutých hodinách vykazovaly dílčí nedostatky. Referát o životě a díle skladatele nebyl ilustrován zvukovou nahrávkou, rozdané zápisy not sloužily pouze k mechanickému přiřazování jejich názvů. Pro rytmizaci nebyl

k dispozici dostatek orffovských nástrojů. V části hodin (při nácviu a zpěvu písní) se žákům dostávalo vlastního hudebního prožitku. Atmosféra ve třídě byla příjemná, komunikace na velmi dobré úrovni. Žáci dodržovali dohodnutá pravidla. Zčásti byli žáci motivováni autoritativně, při zpěvních a rytmických činnostech pracovali spontánně a s chutí.

Rozborem rozvrhu hodin bylo zjištěno nedodržení časové dotace pro předmět ve vzdělávacím programu Obecná škola na prvním stupni.

Hodnocení výuky hudební výchovy vychází pouze z částečného vhledu daného možnostmi orientační inspekce. Plánování a příprava hodin vyučujícími jsou na dobré úrovni. Nedostatky jsou v časové dotaci předmětu na prvním stupni. Materiální podmínky výuky jsou vyhovující, personální podmínky průměrné. Organizace hodin a volené formy práce byly na průměrné úrovni. Z hlediska motivace a hodnocení byla negativa a pozitiva ve zhlédnutých hodinách v rovnováze. Hodiny splnily stanovené cíle.

Celkové hodnocení - stupeň průměrný.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově je úroveň vzdělávání hodnocena jako průměrná, s negativy a pozitivy v rovnováze.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobá koncepce školy není zpracovávána formou písemného dokumentu signovaného hlavními partnery školy. Podle dílčích dokumentů se však průběžně uskutečňují jednání potřebná k vyřešení prostorových podmínek školy. Je zpracován např. projekt půdní vestavby, který je však závislý na vyřešení majetkových vztahů mezi církví a ostatními majiteli. V záloze je záměr získat a využít pro provoz školy přilehlý objekt. Jako další priority ředitelka uvádí potřebu radikálně zlepšit vybavenost školy pomůckami pro všechny předměty a zvýšit odbornou i pedagogickou způsobilost sboru. Nejasná je koncepce školy v oblasti výchovně vzdělávací. První a druhý stupeň realizují rozdílné vzdělávací programy. Ačkoliv škola proklamuje důraz na duchovní hodnoty a křesťanskou výchovu, využívá standardní státní vyučovací programy rozšířené o výuku náboženství a neuvažuje o možnosti profilovat se vytvořením vlastního vzdělávacího programu, který by více zohledňoval specifické poslání církevní školy.

Je vytvořen plán činnosti školy na období školního roku, který obsahuje přehled pedagogických rad, třídních schůzek, plán exkurzí, výletů, výjezdů do škol v přírodě a dalších akcí. Součástí tohoto plánu je i přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, žákovských soutěží, organizace duchovního života školy, rámcový plán kontrolní činnosti a další. Uvedené záměry jsou dále specifikovány do měsíčních plánů aktivit, které obsahují upřesněné termíny a zodpovědnost jednotlivých pracovníků.

Předložen byl rovněž plán činnosti metodického sdružení a tematické plány učiva jednotlivých vyučujících. V době inspekce dokončovali vyučující individuální plány práce s integrovanými žáky s diagnostikovanými poruchami učení nebo chování. Ředitelka si zpracovává plán vlastní hospitační činnosti.

Dílčí nedostatky byly zjištěny v dodržování učebních plánů obou vzdělávacích programů.

Celkově je oblast plánování hodnocena jako průměrná.

Organizování

Organizace školy má jednoduchou a zřetelnou strukturu a opírá se o řadu zpracovaných dokumentů, zejména o organizační řád, statut školy a vnitřní řád školy obsahující m.j. i výčet povinností pedagogických pracovníků. V samostatných dokumentech byly formulovány povinnosti žáků a práva žáků. V uvedených dokumentech jsou obsažena všechna ustanovení předepsaná pro Řád školy vyhláškou MŠMT ČR č. 291/91 Sb., o základní škole. Kontrolní činnost je rozdělena mezi členy vedení školy a některé další pracovníky v rámcovém plánu kontrolní činnosti. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou vymezeny také v jejich pracovních náplních. Vedle ředitelky je ve škole zřízena funkce zástupce ředitele, vedoucí vychovatelky a výchovného poradce. Pedagogická rada je svolávána podle plánu, na prvním stupni pracuje metodické sdružení.

Zájmová činnost je organizována v devíti kroužcích, žáci mohou také absolvovat nápravu specifických poruch učení ve čtyřech skupinách.

Organizace vyučování ne zcela odpovídá obecně platným právním předpisům. Při tělesné výchově chlapců v šesté a sedmé třídě jsou dvě hodiny předmětu vyučovány pouze v celkové délce šedesáti pěti minut namísto stanovených devadesáti.

Informovanost rodičů je zajištěna zejména pomocí žákovských knížek. Z iniciativy rodičů žáků byla založena tzv. Rada rodičů, která podle potřeby s vedením školy spolupracuje. Škola se prezentuje na veřejnosti různými akcemi, z nichž mnohé mají duchovní zaměření.

Organizační struktura umožňuje řídit školu, má však i nedostatky. Celkově je hodnocena jako průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka uplatňuje demokratický styl řízení. Operativní řízení vychází ze zpracovávaných ročních i měsíčních plánů a je funkční. Iniciativa pracovníků je ovlivněna omezenými materiálními podmínkami i podmínkami personálními.

Prostředky k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků jsou průběžně čerpány. V různých kurzech se zdokonalují především vyučující německého jazyka a vedoucí útvarů nápravy specifických poruch učení. Jedna vyučující studuje na Pedagogické fakultě UK výchovné poradenství, další na Vyšší odborné škole pedagogické ve Svatém Janu pod Skalou. Navštěvovány jsou též semináře ke vzdělávacímu programu Obecná škola. Zástupce ředitele dále studuje psychoterapii. Příležitostně jsou využívány i další kurzy. Přesto však nemají uvedené aktivity zásadní vliv na kvalifikovanost sboru ani na zavádění moderních forem do výuky. Dálkového studia na některé fakultě poskytujících vzdělání učitelského směru se v současné době nikdo z nekvalifikovaných vyučujících nezúčastňuje.

Ředitelka zpracovala kritéria pro přidělování nadtarifních složek platů. Většina dotazovaných zaměstnanců potvrdila znalost tohoto dokumentu.

K hodnocení pracovníků jsou nejčastěji využívány rozhovory po hospitacích. Pravidelný systém cyklického hodnocení zaměstnanců není dosud zaveden.

Vedení a motivování pracovníků se vesměs neprojevuje modernizací metod nebo zaváděním činnostních forem učení.

Oblast je hodnocena jako vyhovující

Kontrolní mechanismy

Rámcový plán kontrolní činnosti rozděluje dílčí úseky mezi ředitelku a zástupce a pověřuje kontrolou části třídní dokumentace výchovnou poradkyni.

Pro vlastní potřebu zpracovává ředitelka plán hospitací, který operativně specifikuje v průběhu roku. Předloženy byly rovněž záznamy z jejich hospitací. Frekvenci těchto hospitací lze považovat za přiměřenou, výpovědní schopnost záznamů za průměrnou. V závěrech rozborů nejsou ukládána opatření k nápravě stavu. Při hospitacích prováděných ředitelkou školy společně s inspekcí prokázala ředitelka schopnost analyzovat zhlédnuté hodiny a dobře posoudit jejich kvalitu. Tematické a časové plány učiva vypracovávané vyučujícími na pokyn ředitelky nenesou v mnohých případech známky dostatečné kontroly obsahu ani porovnání s osnovami.

Hospitace dalších členů vedení školy uskutečněné v loňském školním roce měly velmi nízkou četnost i úroveň.

Vlastní prověrky vědomostí žáků si škola (až na výjimky při aktivních hospitacích) nevytváří. Pro evaluaci školy je zaváděn systém Kalibro.

Rozborem stavu třídní a další školní dokumentace zjistila inspekce nedostatky, které nesvědčí o dobré úrovni kontroly v této oblasti. V třídních knihách ještě nebyly doplněny údaje o přidělení některých předmětů, ve třídním výkazu šesté třídy chybělo v době inspekce razítko a podpis. V archivu jsou již uzavřené loňské třídní knihy s řadou nedoplněných údajů (např. chybějící zápisy v třídní knize loňské deváté třídy - 25. 9., 5. 10., 22. 1., 25. 1.).

Kontrola ostatních zaměstnanců školy je prováděna průběžným pozorováním. Závady při inspekci zjištěny nebyly. Kontrolou pokladny je pověřena jedna z vyučujících.

Kontrolní činnost není dostatečně systematická a má malý vliv na zlepšování úrovně výchovně vzdělávací práce školy. Její výsledky nejsou využívány k plánování nápravných opatření a k následné kontrolní činnosti.

Celkově je oblast hodnocena jako vyhovující, s převahou negativ.

Hodnocení kvality řízení

Ve všech oblastech řízení se vyskytují nedostatky, které se projevují jeho nižší účinností.

Celkově je úroveň řízení hodnocena ještě jako vyhovující.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Významným jevem je celkově příznivá a nestresující atmosféra ve škole i ve třídách. Duchovní zaměření školy zde zjevně sehrává pozitivní roli. Žákům se dostává možnosti zúčastnit se v průběhu roku řady kulturních a poznávacích akcí a podílet se na duchovním životě školy.

Škola uskutečnila v letošním roce zájezd přihlášených žáků do Španělska. Při tom nebyly dodrženy podmínky stanovené v Pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy k výjezdům základních a středních škol do zahraničí, č.j. 16 741/97-20. Opomenuta byla povinnost informovat o konání výjezdu příslušný školský úřad. Nebyl konzultován účel zájezdu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a odst. 1 zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol
- učební plány, učební osnovy, tematicko-časové plány
- plán práce na školní rok 1999/00
- podpůrná dokumentace ředitelky školy z oblasti řídicí činnosti
- hospitační záznamy
- zahajovací výkaz základní školy
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1998/99
- žakovské knížky, sešity, písemné práce žáků
- dokumentace výchovného poradce
- inspekční zpráva č.j. 023 286/98-3412

ZÁVĚR

Škola pracuje ve složitých prostorových, materiálních i personálních podmínkách. Výuka se řídí dvěma státními vzdělávacími programy. Škola se profiluje pouze zavedením nepovinného předmětu náboženství ve všech třídách a organizováním akcí a zájezdů s duchovní tematikou. Hlavním pozitivem školy je klidná nestresující atmosféra, k níž přispívají nižší počty žáků ve třídách a dobré vzájemné vztahy mezi žáky.

Úroveň vzdělávací práce je hodnocena jako průměrná; pozitiva a negativa jsou v rovnováze. Řízení školy je hodnoceno pouze jako vyhovující. Citelně slabá místa jsou v kontrolní činnosti. Rezervy jsou v motivování pedagogických pracovníků k uplatňování moderních, zejména činnostních metod výuky. V porovnání se zjištěním poslední inspekce z 22. června 1998 došlo k mírnému zlepšení v oblasti plánování a ve vedení dokumentace.

Orientační kontrola nezjistila neefektivní čerpání přidělených finančních prostředků.

DOPORUČENÍ ŘEDITELCE ŠKOLY A ZŘIZOVATELI

Ředitelce školy

- zvážit možnost sjednocení zavedených vzdělávacích programů
- ve spolupráci s ostatními církevními školami a zřizovatelem zvážit možnost vytvoření vlastního vzdělávacího programu (dle Pokynu ministra školství č.j. 10 788/96-22)
- vypracovat plán na postupné vybavení školy učebními pomůckami umožňujícími realizaci činnostních forem výuky
- usilovat o zvýšení celkové kvalifikovanosti sboru
- formovat žakovský parlament jako skutečný poradní orgán ředitelky školy
- vypracovat pro všechny ročníky a předměty rámcové plány učiva, které by sloužily jednotlivým vyučujícím jako podklad pro plánování a garantovaly plnění osnov
- usilovat o získání prostorů pro dislokaci školy do jedné budovy

Zřizovateli

- vydat dokument, který by specifikoval formy výuky náboženství na církevní škole, případně

řešil otázku klasifikace tohoto profilujícího předmětu

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Petr Jiroš	Petr Jiroš v.r.
Členové týmu	Mgr. Eva Kindlová	Eva Kindlová v.r.
	Jan Zapach	Jan Zapach v.r.
	Mgr. Miroslava Březinová	Miroslava Březinová v.r.

V Berouně dne 18. listopadu 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. listopadu 1999

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
RNDr. Jaroslava Jenčíková	Jaroslava Jenčíková v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Kladno	27. prosince 1999	022 431/99-5080
Zřizovatel: Arcibiskupství pražské	27. prosince 1999	022 430/99-5080

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.